K-5/2016

ŽUPANIJSKI SUD
u Slavonskom Brodu
PRIMLJENO
dne 19-06-2020

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 331/2019-8

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ranka Marijana kao predsjednika vijeća, Ileane Vinja i Melite Božičević-Grbić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Maje Ivanović Stilinović, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog Zlatka Borasa i drugih, zbog kaznenih djela iz članka 246. stavka 2. i drugih Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11. i 144/12. - dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika, optuženog Zlatka Borasa, optuženog Željka Ravlića, optuženog Marka Tomasa, optuženog trgovačkog društva „Bizi“ d.o.o. u stečaju i Ivana Borasa podnesenim protiv presude Županijskog suda u Slavonskom Brodu od 20. veljače 2019. broj K-5/2016-126, u sjednici održanoj 28. svibnja 2020.,

p r e s u d i o j e:

Odbijaju se žalbe državnog odvjetnika, optuženog Zlatka Borasa, optuženog Željka Ravlića, optuženog Marka Tomasa, optuženog trgovačkog društva „Bizi“ d.o.o. u stečaju i Ivana Borasa kao neosnovane te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Slavonskom Brodu, optuženi Zlatko Boras proglašen je krivim za počinjenje tri kaznena djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkama 1., 2. i 4. izreke pobijane presude te jedno kazneno djelo poticanja na zlouporabu povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavaka 2. u vezi s člankom 37. stavkom 1. KZ/11. pod točkom 3. izreke pobijane presude pa su mu za kaznena djela pod točkama 1. i 2. izreke na temelju članka 246. stavka 2. KZ/11. utvrđene kazne zatvora u trajanju od po 1 (jedne) godine za svako djelo, a za kazneno djelo pod točkom 3. pobijane presude na temelju članka 246. stavka 2. u vezi s člankom 37. stavkom 1. KZ/11. i uz primjenu članka 49. stavka 1. točke 4. KZ/11. i za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkom 4. pobijane presude utvrđene su mu kazne zatvora u trajanju od po 7 (sedam) mjeseci za svako djelo pa je optuženik uz primjenu članka 51. stavaka 1. i 2. KZ/11. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, optuženi Željko Ravlić proglašen je krivim zbog kaznenog djela pomaganja u zlouporabi povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. u vezi s člankom 38. KZ/11. pod točkom 1. izreke i na temelju članka 246. stavka 2. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a koja mu je na temelju članka 55. stavaka 1. i 2. KZ/11. zamijenjena radom za opće dobro na način da se jedan dan zatvora zamjenjuje s dva sata rada, tako da se izrečena kazna zatvora od jedne godine dana zamjenjuje radom za opće

dobro u trajanju od 730 sati, optuženi Marko Tomas proglašen je krivim da je počinio kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkom 3. izreke i na temelju te zakonske odredbe osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a na temelju članka 56. KZ/11. izrečena mu je uvjetna osuda tako da izrečena kazna zatvora neće izvršiti ako optuženik u roku od 3 (tri) godine ne počini novo kazneno djelo te pod uvjetom za izvrši posebnu obvezu iz članka 62. stavka 2. točke 12. KZ/11. kao drugu obvezu koja je primjerena s obzirom na počinjeno kazneno djelo i to da u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude u ovom kaznenom predmetu osnivačka prava koja ima u društvu „Bizi" d.o.o. u stečaju prenese na optuženog Zlatka Borasa, dok je optuženo trgovačko društvo „Bizi" d.o.o. ostvarenjem imovinske koristi na način opisan pod točkom 3. odgovorno za kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju opisano po članku 246. stavku 2. KZ/11 u vezi s člankom 3. stavkom 1. Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela („Narodne novine" broj 151/03., 110/07. i 45/11. - dalje ZOPOKD) iz točke 5. izreke pa mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 100.000,00 kn (sto tisuća kuna) koju ima platiti u roku od 3 (tri) mjeseca po pravomoćnosti presude, uz upozorenje da ako ne plati novčanu kaznu u određenom roku, novčana kazna naplatit će se prisilno.

Na temelju članka 77. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 560. stavcima 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. - dalje: ZKP/08.) pod točkom I. utvrđeno je da novčani iznos od 9.273.276,26 kuna predstavlja imovinsku korist koju je optuženi Zlatko Boras ostvario kaznenim djelom zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. iz točke 2. izreke i da taj novčani iznos postaje imovina Republike Hrvatske pa mu je naloženo da Republici Hrvatskoj uplatom u državni proračun isplati novčani iznos od 9.273.276,26 kuna u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe, pod točkom II. utvrđeno je da novčani iznos od 1.241.000,00 kuna predstavlja imovinsku korist koju je optuženo trgovačko društvo „Bizi" d.o.o. ostvarilo kaznenim djelom zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. u vezi s člankom 3. stavkom 1. ZOPOKD-a iz točke 3. izreke i da taj novčani iznos postaje imovina Republike Hrvatske pa je trgovačkom društvu „Bizi" d.o.o. u stečaju naloženo kao pravnom sljedniku društva „Bizi" d.o.o. da Republici Hrvatskoj uplatom u državni proračun isplati novčani iznos od 1.241.000,00 kuna u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe te pod točkom III. utvrđeno je da novčani iznos od 1.194.400,00 kuna predstavlja imovinsku korist koja je prenesena na Ivana Borasa počinjenjem kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkom 4. kojeg je počinio optuženi Zlatko Boras i da taj novčani iznos postaje imovina Republike Hrvatske pa je naloženo Ivanu Borasu da Republici Hrvatskoj uplatom u državni proračun isplati novčani iznos od 1.194.400,00 kuna u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude pod prijetnjom ovrhe.

Na temelju članka 148. stavka 1. ZKP/08. optuženici su dužni platiti troškove kaznenog postupka, i to optuženi Zlatko Boras i optuženo trgovačko društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju na ime provedenog građevinskog vještačenja iznos od 18.640,00 kn, svaki u 1/2 dijela, optuženi Zlatko Boras na ime provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja dio troškova 5.712,64 kn, te na ime paušalnih troškova kaznenog postupka optuženi Zlatko Boras iznos od 3.000,00 kn, optuženi Željko Ravlić iznos od 2.000,00 kn, a optuženi Marko Tomas i optuženo trgovačko društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju iznos od po 1.000,00 kn svaki te je

određeno da će se o troškovima postupka koji se odnose na ostale troškove zastupanja optuženika po službenoj dužnosti odlučiti posebnim rješenjima.

Protiv navedene presude žalbu je podnio državni odvjetnik, zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači u odluci o kazni te optuženog Zlatka Borasa, optuženog Željka Ravlića i optuženo trgovačko društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju osudi na strože kazne.

Protiv te presude žalbu je podnio osobno optuženi Zlatko Boras, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. i stavka 2. ZKP/08., pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kaznenim sankcijama, oduzimanju imovinske koristi, troškovima kaznenog postupka, imovinskopravnim zahtjevima te zbog odluke o objavi presude u sredstvima javnog priopćavanja, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine. Optuženik je podnio žalbu i po branitelju, odvjetniku Zoranu Mataiću, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. i stavka 3. ZKP/08 te zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se optuženika oslobodi od optužbe, a podredno da se pobijana presuda ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. U žalbama su zatražene i obavijesti o sjednici vijeća.

S obzirom na to se obje žalbe međusobno nadopunjuju, bit će razmatrane kao jedinstvena žalba.

Protiv navedene presude žalbu je podnio optuženi Željko Ravlić po branitelju, odvjetniku Miji Kladariću, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te „pogrešne primjena Kaznenog zakona na štetu okrivljenika", s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se odbije optužba, podredno da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu „na ponovno odlučivanje".

Protiv navedene presude žalbu je podnio osobno optuženi Marko Tomas, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni odnosno dvostrukom uvjetu, s prijedlogom da ga se „oslobodi optužbe, podredno ukine presudu i vrati na ponovno suđenje i odluku, a sasvim podredno da ... osudi na uvjetnu osudu kako je izrečena, ali bez posebne obveze iz članka 62. stavak 2. točka 12. KZ/11" . Žalbu je podnio optuženik i po braniteljici, odvjetnici Jasni Špiranović zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te odluke o kazni, s prijedlogom da se „ukine pobijanu presudu i istu preinači na način da oslobodi III. svake krivnje i kazne ili da umanji kaznu koja mu je dosuđena pobijanom presudom, podredno da ... ukine pobijanu presudu te vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak".

Obje žalbe se međusobno nadopunjuju pa će biti razmatrane kao jedinstvena žalba.

Žalbu je podnijelo optuženo trgovačko društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju po stečajnoj upraviteljici, odvjetnici Almi Opačak, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povreda kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kaznenoj sankciji i odluke o oduzimanju imovinske koristi, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se trgovačko društvo oslobodi krivnje te odbije odluka o

oduzimanju imovinske koristi ili da se ukine pobijana presuda te predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Protiv dijela presude o oduzimanju imovinske koristi žalbu je podnio Ivan Boras, zbog „netočnog i nepotpunog obrazloženja činjeničnog stanja“ , s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se odbije zahtjev za oduzimanje imovinske koristi.

Državni odvjetnik odgovorio je na žalbe optuženika Zlatka Borasa, Željka Ravlića, Marka Tomasa i trgovačkog društva „Bizi“ d.o.o. u stečaju te osobe na koju je prenesena imovinska korist Ivana Borasa, s prijedlogom da se žalbe tih optuženika te osobe na koju je prenesena imovinska korist odbiju kao neosnovane.

Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08. bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Sjednica vijeća održana je u odsutnosti o sjednici uredno obaviještenih državnog odvjetnika, optuženog Zlatka Borasa i njegovog branitelja, odvjetnika Zlatka Mataića, u skladu s odredbom članka 475. stavka 4. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08-I).

Žalbe nisu osnovane.

Uvodno treba istaknuti da je, između ostalog, rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 19. siječnja 2016. broj I Kž 268/15-4 ukinuta presuda Županijskog suda u Slavonskom Brodu od 12. ožujka 2015. broj K-18/14-30 u osuđujućem dijelu u odnosu na optuženog Marka Tomasa zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. (točka 4. izreke) i optuženog trgovačkog društva „Bizi“ d.o.o. u stečaju zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. u vezi s člankom 3. stavkom 1. ZOPOKD (točka 7. izreke) te u oslobađajućem dijelu u odnosu na optuženog Zlatka Borasa zbog kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. u vezi s člankom 37. KZ/11. (točka 5. izreke) zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, u oslobađajućem dijelu u odnosu na optuženog Zlatka Borasa zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. te optuženog Željka Ravlića zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. u vezi s člankom 38. KZ/11. (točka 2. izreke) zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja te u oslobađajućem dijelu u odnosu na optuženog Zlatka Borasa i kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. (točka 3.) zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, te je predmet u tom dijelu upućen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

U ponovljenom postupku prvostupanjski je sud otklonio nedostatke na koje mu je ukazano te je, između ostalog, proveo dopunu knjigovodstvenog vještačenja po vještaku financijske struke Radovanu Prodanoviću te građevinsko vještačenje po vještaku Edvardu Blajeru, pa je ocjenom i analizom ukupne dokazne građe osnovano zaključio da su predmetna kaznena djela sa sigurnošću dokazana.

U žalbi državnog odvjetnika u odnosu na osuđujući dio presude zbog kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. u vezi s člankom 37. KZ/11. pod točkom 3. izreke i kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkom 4. izreke ističe se da je prvostupanjski sud ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. jer obrazloženje odluke o kazni u odnosu na optuženog Zlatka Borasa u tom dijelu nema razloga o odlučnim činjenicama, i to onih koje se odnose na naročito olakotne okolnosti iz članka 48. stavka 2. KZ/11. zbog kojih bi prvostupanjski sud mogao utvrditi tom optuženiku pojedinačne kazne blaže od zakonskog minimuma.

Iako je točno da prvostupanjski sud u obrazloženju nije naveo u čemu se točno sastoje naročito olakotne okolnosti zbog kojih smatra da bi optuženiku trebalo izreći blažu kaznu od zakonom propisanog minimuma za kaznena djela pod točkama 3. i 4., iz izreke pobijane presude proizlazi da je primijenio odredbe o ublažavanju, pa sam propust da te okolnosti preciznije obrazloži u pobijanoj presudi ne dovodi do takve procesne povrede zbog koje se ta presuda ne bi mogla ispitati. Osim toga, prilikom ublažavanja kazne zatvora u odnosu na kaznena djela pod točkama 3. i 4. izreke, prvostupanjski je sud obrazložio olakotne okolnosti, što zajedno sa visinom kazne zatvora koju je optuženiku utvrdio upućuje na to da su doista i primijenjene odredbe o ublažavanju kazne. Zbog toga nije ostvarena citirana postupovna povreda na koju državni odvjetnik upire u žalbi.

Optuženi Zlatko Boras upire u žalbi na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. navodeći da je prvostupanjski sud propustio u pobijanoj presudi jasno i određeno obrazložiti na temelju kojih dokaza je optuženik postupao s namjerom na počinjenje kaznenih djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkama 1., 2. i 4. izreke te poticanja na zlouporabu povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. u vezi s člankom 37. KZ/11. iz točke 3. izreke pobijane presude pa je time uskraćen u „pravu na valjano obrazloženu odluku".

Protivno tim žalbenim navodima, prvostupanjski je sud jasno i valjano obrazložio u odnosu na sva četiri kaznena djela zbog kojih je optuženi Zlatko Boras proglašen krivim da je postupao s izravnom namjerom na počinjenje navedenih kaznenih djela, odnosno da je svjestan da svojim radnjama pomaže pri ostvarenju bitnih obilježja kaznenih djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju pod točkama 1., 2. i 4. izreke pobijane presude te da hoće njihovo ostvarenje, odnosno da postupa s namjerom poticanja na kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju pod točkom 3. izreke te presude i da hoće njegovo ostvarenje. U odnosu na sve te odlučne činjenice, prvostupanjski sud je dao jasne i dostatne razloge, dajući i ocjenu svih provedenih dokaza, kako personalnih, tako i materijalnih. Stoga nije u pravu optuženi Zlatko Boras kada tvrdi da prvostupanjski sud nije obrazložio njegovu namjeru na počinjenje navedenih kaznenog djela.

Nije u pravu Ivan Boras kada u žalbi tvrdi da sud prvog stupnja nije naveo razloge o oduzimanju imovinske koristi u visini od 1.194.400,00 kuna. Naime, načelo oduzimanja imovinske koristi ostvarene protupravnom radnjom propisano je u članku 5. KZ/11., a iz odredaba članka 77. KZ/11. koje to načelo detaljnije razrađuju proizlazi da se ta imovinska korist oduzima od osobe koja ju je stekla, a pod određenim uvjetima i od osobe na koju je prenesena. Budući da je u ovom kaznenom postupku prvostupanjski sud pravilno utvrdio da je Ivan Boras osoba na koju je prenesena imovinska korist ostvarena kaznenim djelom iz članka

246. stavka 2. KZ/11. pod točkom 4. izreke u visini od 160.000,00 eura, odnosno u iznosu od 1.914.400,00 kuna na dan počinjenja prema srednjem tečaju Narodne Banke Hrvatske koje kazneno djelo je počinio optuženi Zlatko Boras, to je sud prvog stupnja pravilno odlučio sukladno prijedlogu državnog odvjetnika o oduzimanju imovinske koristi vodeći računa o odredbi članka 77. stavka 1. KZ/11. te članka 560.d stavaka 1. i 2. ZKP/08. kada je oduzeo ostvarenu imovinsku korist od Ivana Borasa koja je prenesena na njega. Stoga nije niti u ovom dijelu prvostupanjske presude ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. jer je prvostupanjski sud dao dostatne razloge o svim odlučnim činjenicama (navedene na listu 51 obrazloženja) temeljem kojih se odluka o oduzimanju imovinske koristi od Ivana Borasa može s uspjehom ispitati.

Iz žalbe optuženog Željka Ravlića i optuženog Marka Tomasa proizlazi da pobijaju prvostupanjsku presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., međutim, istovremeno ničim ne argumentiraju takve svoje navode niti konkretiziraju u čemu bi se takva povreda sastojala. Iz sadržaja njihovih žalbi proizlazi da prvostupanjski sud nije kritički ocijenio dokaze u ponovljenom postupku te da je pogrešno zaključio o njihovoj kaznenoj odgovornosti, pri čemu da nije utvrdio ni namjeru optuženog Marka Tomasa na počinjenje kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, kao što nije utvrdio niti namjeru optuženog Željka Ravlića za pomaganje u počinjenju kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, a niti je pravilno utvrdio tržišnu vrijednost spornih nekretnina koje je optuženi Marko Tomas kupoprodajnim ugovorom prodao optuženom trgovačkom društvu „Bizi“ d.o.o. u stečaju. Budući da su tako obrazloženi prigovori ustvari činjeničnog karaktera, bit će ocijenjeni u okviru žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Nije u pravu optuženo trgovačko društvo „Bizi“ d.o.o. u stečaju kada tvrdi da su razlozi prvostupanjske presude o odlučnim činjenicama protivni rezultatima građevinskog vještačenja, čime upire na ostvarenje bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Prvostupanjski je sud u obrazloženju pobijane presude u odnosu na točku 3. izreke pravilno utvrdio vrijednost spornih nekretnina u vrijeme sklapanja kupoprodajnih ugovora (ugovorenu vrijednost sa PDV-om) te tržišnu vrijednost tih nekretnina (sa PDV-om), rukovodeći se isključivo rezultatima građevinskog vještačenja provedenom po vještaku Edvardu Blajeru, temeljenom na svim parametrima odlučnim za procjenu vrijednosti nekretnina upravo u vrijeme počinjenja kaznenog djela iz točke 3. izreke te presude, a ti razlozi nisu proturječni provedenom vještačenju. Naprotiv, prvostupanjski je sud naveo jasne, valjane i logične razloge koji se mogu ispitati, a temelje se upravo na provedenom vještačenju, pa se ne radi o ostvarenju citirane postupovne povrede na koju upire optuženo trgovačko društvo „Bizi“ d.o.o.

Nadalje, optuženi Zlatko Boras neosnovano u žalbi tvrdi da je financijsko knjigovodstveno vještačenje po vještaku Radovanu Prodanoviću nezakonit dokaz jer da je prvostupanjski sud povrijedio načela kontradiktornosti, jednakosti oružja te konfrontacijskog prava te samim time i pravo obrane optuženika, čime je počinio povrede iz članka 468. stavaka 2. i 3. ZKP/08.

Osporavajući, nadalje, zakonitost, ali i valjanost tog vještačenja, optuženi Zlatko Boras ističe da kazneni postupak koji je vođen protiv njega u cjelini ne udovoljava zahtjevima pravičnosti koji su sastavni dio odredbe 29. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“

broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – dalje: Ustav RH) i članka 6. stavka 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10. - dalje: Konvencija). Naime, optuženik tvrdi da se knjigovodstveni vještak nije očitovao na njegov pisani prigovor na dopunu knjigovodstvenog vještačenja, dok prvostupanjski sud nije prihvatio prijedlog za provođenje novog knjigovodstvenog vještačenja, pa je provedenim dokaznim postupkom grubo povrijeđeno načelo jednakosti oružja u smislu pravične ravnoteže među strankama koji je jedan od konstitutivnih elemenata prava na pravično suđenje, pozivajući se pri tome na sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava (ESLJP) i Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Međutim, u navedenom optuženi Zlatko Boras nije u pravu.

Naime, uvidom u spis predmeta utvrđeno je optuženi Zlatko Boras 9. travnja 2018. dostavio pisani prigovor sa prilozima na provedenu financijsko knjigovodstvenog vještačenja sudskog vještaka Radovana Prodanovića (listovi 2611 do 2656 spisa). Prvostupanjski je sud na zapisniku o raspravi održanoj 11. travnja 2018. konstatirao da je navedeni prigovor dostavljen financijsko knjigovodstvenom vještaku dan ranije, a budući da je vještak pristupio na raspravu, očitovao se na primjedbe iz navedenog prigovora, pri čemu je iskazao da nema što drugo dodati, osim onoga što je već iskazivao i naveo u svom pisanom te usmenom nalazu i mišljenju, kako osnovnom, tako i dopunskom, te da nema potrebe ponavljati. Navedeno je također konstatirao u zapisniku. Potom je optuženik naveo da je priložio dva dokumenta u izvorniku na koje je potrebno da se vještak očituje pa je prvostupanjski sud dao rok vještaku da se o tome očituje. U međuvremenu je vještak dostavio dokumentaciju iz koje je vidljivo da zbog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti obavljati dužnost stalnog sudskog vještaka. Na raspravi održanoj 23. svibnja 2018. sud je konstatirao da je navedena dokumentacija koja je dostavljena vještaku na očitovanje već bila predmet dopunskog vještačenja (radi se o dokumentaciji koju je optuženik dostavio u izvorniku u svom prigovoru, a koja je bila u spisu u preslikama te predmetom vještačenja), a da je vještak Radovan Prodanović ispitan na prethodnoj raspravi na te okolnosti kada je iskazao da nema što drugo dodati, osim onoga što je već iskazivao i naveo u svom pisanom nalazu i mišljenju, kako osnovnom, tako i dopunskom. Navedena dokumentacija je potom pročitana, a stranke su potom suglasno izjavile da nemaju primjedbi na provedeni dokazni postupak, te da nemaju više dokaznih prijedloga. Na raspravi održanoj 29. siječnja 2019. koja je na temelju članka 407. stavka 3. ZKP/08. počela iznova, između ostalog, prvostupanjski je sud pročitao i osnovno te dopunsko financijsko knjigovodstveno vještačenje vještaka Radovana Prodanovića, a potom i njegov usmeni nalaz i mišljenje s rasprave održane 11. travnja 2018., te je konstatirao da je dostavljena dokumentacija u izvorniku već bila predmet financijsko knjigovodstvenog vještačenja, nakon čega je na zapisniku konstatirano da stranke nemaju primjedbi te da „izjavljuju da ne stavljaju daljnjih dokaznih prijedloga". Potonje je, prije iznošenja obrane optuženika, konstatirano i na raspravi održanoj 20. veljače 2019.

Slijedom naprijed iznesene kronologije vođenja rasprave te provođenja dokaznog postupka, pritom imajući na umu i to da optuženik na pročitani nalaz i mišljenje knjigovodstvenog vještaka na raspravama održanim 23. svibnja 2018., 29. siječnja 2019. i 20. veljače 2019. također nije stavio primjedbe, a da je financijsko knjigovodstveni vještak iskazao da nema više što drugo dodati i da ostaje u cijelosti kod svog nalaza i mišljenja, u

cijelosti su neosnovane tvrdnje optuženika da je optuženiku onemogućeno djelotvorno ukazivati na propuste imenovanog vještaka i rezultata njegovog vještačenja što je u konačnici rezultiralo potpunom neravnotežom interesa obrane i povredom načela jednakosti oružja na štetu obrane optuženika te povrede konfrontacijskog prava.

Budući da optuženik, kako je to vidljivo iz stanja spisa predmeta, nije imao primjedbi na pisani nalaz i mišljenje vještaka pa ni na njegov iskaz niti je predlagao provođenje novog vještačenja, neopravdani su i žalbeni prigovori kojima se upire na već zauzet stav ESLJP i Ustavnog suda Republike Hrvatske izražen u brojnim presudama da odbijanje provođenja vještačenja predstavlja povredu procesne ravnoteže i da se takav dokazni prijedlog, novo vještačenje, uvijek ima provesti na zahtjev stranke koja prigovara rezultatima provedenog vještačenja, budući da optuženik niti nije predlagao novo knjigovodstveno vještačenje.

Konačno, nije povrijeđeno pravo optuženika na pravično suđenje, jer obrana nije došla u nejednak položaj u odnosu na državnog odvjetnika, s obzirom da je knjigovodstveni vještak usmeno ispitan na raspravi, a u situaciji kada je vještak zbog zdravstvenog stanja bio u nemogućnosti pristupiti na raspravu, prijedlog za provođenje novog knjigovodstvenog vještačenja je u tom pravcu izostao, obrana se suglasila s čitanjem navedenih nalaza i mišljenja, ne nalazeći u njima ništa sporno pa stoga niti na taj način, kako se tvrdi u žalbi, nije optuženiku povrijeđeno pravo zajamčeno članka 29. stavka 2. alineja 6. Ustava Republike Hrvatske i članka 6. stavka 1. Konvencije.

S obzirom na sve navedeno, nije osnovana žalba optuženog Zlatka Borasa niti zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. i članka 468. stavka 3. ZKP/08.

Osim toga, Vrhovni sud Republike Hrvatske ispitao je pobijanu presudu i u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08-I te nije našao da bi bila počinjena neka druga bitna povreda odredaba kaznenog postupka na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Nije u pravu optuženi Zlatko Boras kada se žali zbog povrede kaznenog zakona, navodeći da se radi o povredi iz članka 469. točke 2. ZKP/09., odnosno okolnostima koje isključuju krivnju, budući da proizlazi da i u tom dijelu prvostupanjsku presudu pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Osporavajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja pod točkom 1. izreke u odnosu na kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. optuženi Zlatko Boras ponavlja da je trgovačko društvo Ciglana Brod d.d prodalo nekretnine trgovačkom društvu Arifmaciji Marsoniji d.o.o. za iznos od 45.370.196,80 kuna, a da je dug Gramata d.o.o. u iznosu od 9.361.689,12 kuna prema Slavonskoj banci d.d. zatvoren dijelom upravo te kupoprodajne cijene te je provedena zabilježba brisanja založnog prava na nekretnini koja je bila predmetom te kupoprodaje pa je smisao i svrha sklapanja ugovora o kratkoročnim kreditima Ciglane Brod d.d. i Gramata d.o.o. bila jedino u tome da se knjigovodstveno zatvori dug Gramata d.o.o. koji je nastao prema Ciglani Brod d.d. Ponavlja da nije bilo stvarnog prijenosa novčanih sredstva, a te žalbene navode ističe i optuženi Željko Ravlić koji smatra da nije pomagao optuženom Zlatku Borasu u počinjenju tog kaznenog djela.

Takvim žalbenim navodima, optuženici Zlatko Boras i Željko Ravlić ne iznose ništa novo što nisu već isticali u svojim obranama tijekom postupka i što nije bilo predmetom raspravljanja i ocjene od strane prvostupanjskog suda, nego prigovarajući rezultatima provedenog financijsko-knjigovodstvenom vještačenju, polemiziraju s razlozima pobijane presude i pobijaju, bez valjanih protuargumenata, ispravnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja glede subjektivne strane inkriminiranih ih kaznenih djela.

Naime, prvostupanjski je sud pravilno utvrdio činjenično stanje pod točkom 1. izreke temeljeći ga na materijalnim dokazima u spisu, osobito na provedenom financijsko knjigovodstvenom vještačenju po stalnom sudskom vještaku mr. sc. Radovanu Prodanoviću, slijedom čega s pravom nije prihvatio obrane optuženog Zlatka Borasa i optuženog Željka Ravlića koje nemaju uporište u provedenim materijalnim dokazima.

Rezultatima provedenog kako osnovnog, tako i nizom dopuna pisanog i usmenog knjigovodstveno-financijskog vještačenja utvrđeno je da je trgovačko društvo Afirmacija Marsonia d.o.o. kao kupac nekretnine u vlasništvu Ciglane Brod d.d. kao prodavatelja uplatilo dio kupoprodajne cijene u iznosu od 36.008.507,68 kuna na žiro račun Ciglane Brod d.d. (ukupna cijena je iznosila 45.370.196,80 kuna), dok je ostatak te cijene u iznosu od 9.361.689,12 kuna doznačila na žiro račun Slavonske banke d.d. za skidanje uknjiženih tereta na nekretninama koje su bile predmetom te kupoprodaje. Navedeni iznos je doznačen Slavonskoj banci d.d. s obzirom da je ista imala potraživanja prema trgovačkom društvu Gramat d.o.o. na dan 14. srpnja 2006. u iznosu od 9.361.689,12 kuna. Nakon te uplate utvrđeno je da je provedena zabilježba brisanja založnog prava na nekretnini u vlasništvu Ciglane Brod d.d. koja je bila predmetom te kupoprodaje, a koju je trgovačko društvo Gramat d.o.o. tijekom 2000. do 2004. kao korisnik kredita dao kao osiguranje Slavonskoj banci d.d. Istovremeno sa sklapanjem kratkoročnih kredita između Ciglane Brod d.d. i trgovačkog društva Gramat d.o.o. (ugovori broj 1/06, 6/07, ugovor bez broja od 14. srpnja 2009., ugovor broj 7/07 i ugovor broj 8/07) na financijskoj kartici davatelja tih kredita, Ciglane Brod d.d. knjiženi su iznosi u razdoblju od 14. srpnja 2006. do 21. studenog 2008. na koji način je zabilježena uplata od ukupno 10.782.617,11 kuna na račun trgovačkog društva Gramata d.o.o.

Prema provedenom knjigovodstveno-financijskom vještačenju proizlazi da je od ukupno korištenih kredita (iznos od 10.782.617,11 kuna koji je proknjižen) trgovačko društvo Gramat d.o.o. vratio Ciglani Brod d.d. iznos od 952.455,96 kuna, a ostao je nepodmiren iznos od 9.830.161,15 kuna. Ono što je bitno istaknuti da su navedena financijska sredstva uplaćena na račun Gramata d.o.o., a to proizlazi iz analitičkih kartica te financijske dokumentacije koja prileži spisu, a kako to potvrđuje i vještak.

Iz navedenog slijedi da iznos od 9.361.689,12 kuna koji je trgovačko društvo Gramat d.o.o. dugovao Slavonskoj Banci d.d. kao korisnik kredita na nekretnini Ciglane Brod d.d. na kojoj je upisana zabilježba založnog prava ne odgovara uplaćenom iznosu od 10.782.617,11 kuna na koji su sklopljeni ugovori o kratkoročnim kreditima, a da se upravo tim uplatama Gramatu d.o.o. „izvlače" financijska sredstva iz Ciglane Brod d.d. dobivena prodajom nekretnina Afirmaciji Marsoniji d.o.o. U svjetlu te činjenice treba svako uočiti da je Gramat d.o.o. ustvari dužnik koji novčani iznos od 9.361.689,12 kuna treba platiti Ciglani Brod d.d., dok se ugovorima o kratkoročnim kreditima Ciglana Brod d.d stavlja u položaj dužnika. Stoga se postavlja i pitanje svrhe sklapanja ugovora o kratkoročnim kreditima između Ciglane Brod

d.d. i Gramat d.o.o. u kontekstu nesporne činjenice da je Gramat d.o.o. nakon sklapanja kupoprodajnog ugovora Ciglane Brod d.d. i Afirmacije Marsonije d.o.o. i plaćanjem iznosa od 9.361.689,12 kuna od strane Afirmacije Marsonije d.o.o. otplatio dug koji je postojao prema Slavonskoj Banci d.d.

Osim toga, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da navedeni ugovori o kratkoročnim kreditima nisu imali ugovoreno nikakvo sredstvo osiguranja vraćanja navedenog duga, da optuženi Zlatko Boras nije poduzeo niti jednu radnju naplate dužnih sredstava prema Gramatu d.o.o., a da je Gramat d.o.o. u inkriminirano vrijeme imao mogućnost vratiti navedeni dug (uredno je poslovao, ostvarivao je dobit te je imao u vlasništvu nekretnine koje je mogao prodati, što proizlazi iz materijalne dokumentacije u spisu te provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja). Uz to, ne može se zanemariti niti činjenica da su uplate od Ciglane Brod d.d. optuženoj pravnoj osobi Gramatu d.o.o. knjižene u razdoblju od 14. srpnja 2006. do 21. studenog 2008., a da je u kratkom roku, odnosno od dana 15. prosinca 2008., Ciglana Brod d.d. prema podacima iz Očevidnika o danima insolventnosti blokirana, njezin dug porastao na 14 milijuna kuna, nakon čega je tijekom 2014. otvoren i zaključen stečaj nad tim društvom, a ono je tijekom 2015. brisano iz sudskog registra. S tim u vezi pravilno je prvostupanjski sud cijenio i obranu optuženika Zlatka Borasa iz koje proizlazi da su u društvo Ciglana Brod d.d. učestalo dolazile porezne inspekcije i kontrole, pa je iz tog razloga i odlučio ugasiti tu tvrtku.

Osim toga, prvostupanjski je sud pravilno utvrdio da je optuženi Zlatko Boras postupao s izravnom namjerom, dakle, svjestan da svojim radnjama ostvaruje bitnih obilježja kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju te da hoće njegovo ostvarenje. Stoga nije u pravu optuženi Zlatko Boras ni kada tvrdi da prvostupanjski sud nije utvrdio njegovu namjeru na počinjenje kaznenog djela pod točkom 1. izreke.

U odnosu na optuženog Željka Ravlića treba napomenuti da je bilo nesporno da je on u inkriminirano vrijeme bio direktor Gramata d.o.o. te da je u tom svojstvu i potpisao navedene ugovore o kratkoročnim kreditima. Zbog toga je prvostupanjski pravilno utvrdio, a imajući na umu rezultate financijsko knjigovodstvenog vještačenja, da je optuženi Željko Ravlić u svojstvu direktora Gramata d.o.o. upravo potpisivanjem tih ugovora sa optuženim Zlatkom Borasom kao direktorom trgovačkog društva Ciglana Brod d.d. pomogao da se novčana sredstva iz tog društva prenesu u Gramat d.o.o., a što je prema financijsko knjigovodstvenom vještačenju i učinjeno. U tom smislu, nisu osnovani žalbeni navodi tog optuženika da nikakva novčana sredstva nisu prenesena na trgovačko društvo Gramat d.o.o., već da je njegova namjera bila knjigovodstveno zatvoriti dug Gramata d.o.o. koji se pojavio nakon što je trgovačko društvo Ciglana Brod d.d. podmirilo njegov dug.

Protivno žalbenim navodima tog optuženika, pravilno je utvrđeno da je optuženi Željko Ravlić postupao s namjerom pomaganja obavljajući radnje kojima se aktivno pridonosi počinjenju kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11., odnosno da je bio svjestan da optuženog Zlatka Borasa podupire u njegovoj protupravnoj djelatnosti kao i svoje pomagateljske uloge što je i htio, a ujedno je bio i svjestan svih bitnih obilježja kaznenog djela glavnog počinitelja.

Nadalje, optuženi Zlatko Boras osporava točku 2. izreke pobijane presude ponavljajući da je trgovačko društvo Ciglana Brod d.d. njemu odobrilo pozajmice u iznosu od

9,323.276,26 milijuna kuna, a da je on vratio navedeni iznos tako što je kompenzirao iznos dobiti u visini od 8.057.324,54 kuna na koju je imao pravo te dio iznosa od 1.251.021.36 kuna na ime odobrene nagrade zbog prodaje nekretnine pod točkom 1. izreke pobijane presude.

Tijekom postupka nije bila sporna činjenica da je optuženom Zlatku Borasu na temelju ugovora o zajmu (broj 1/06 na iznos od 1.000.000,00 kuna, 1/07 na iznos od 4.673.276,26 kuna, 1/08 od na iznos od 3.6000,000,00 kuna, 2/08 na iznos od 50.000,00 kuna, te ugovori kojima se prolongira rok vraćanja danih zajmova) koje je sklopio sa trgovačkim društvom Ciglana Brod d.d. isplaćeno ukupno 9.323.276,26 kuna.

Sporno je bilo je li optuženik imao pravo na dobit društva te pravo na isplatu nagrade, odnosno ako je imao pravo na navedene isplate, je li i koliko je kompenzirao s isplaćenim mu pozajmicama.

Na temelju provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja utvrđeno je da je trgovačko društvo Ciglana Brod d.d. tijekom 2006. imala neraspoređenu dobit u iznosu od 3.897.110,03 kuna, a tijekom 2007. neraspoređenu dobit od 5.068.423,04 kune, odnosno da je nakon podmirenja gubitka društva, ostala neraspoređena dobit u ukupnom iznosu od 8.926.804,79 kuna. Nadalje, vještak je pojasnio i vlasničku strukturu Ciglane Brod d.d. u inkriminirano vrijeme, a iz kojeg proizlazi da je u tom razdoblju Gramat d.o.o. imao 49,41 % dionica Ciglane d.d., a optuženi Zlatko Boras 14,45%. Jasna Boras sa 1,43%, Nenad Horvat sa 24,85% dionica, te HFP sa 10,13 %. Također, naveo je da je Odlukom Nadzornog odbora od 9. svibnja 2008. optuženom Zlatku Borasu odobrena pozajmica do visine zadržane dobiti (koja je iznosila 8.926.804,79 kuna), umanjene za 10,13%, što znači da se prema toj Odluci optuženiku mogla odobriti pozajmica do 8.057.324,54 kuna, a da iz financijske i ostale dokumentacije proizlazi kako su isplate optuženiku uslijedile puno prije nego što mu je odobrena navedena pozajmica.

Treba napomenuti da je prema članku 275. stavku 1. točki 2. Zakonu o trgovačkim društvima („Narodne novine" broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., i 137/09. - dalje: ZTD) propisano da glavna skupština odlučuje u pitanjima koja su izričito određena zakonom i statutom društva, a osobito, između ostalih navedenih pitanja, i o upotrebi dobiti, a članak 286. ZTD-a propisuje da se svaka odluka glavne skupštine mora navesti u zapisniku kojeg sastavlja javni bilježnik, pa tako i odluka da bi se dobit trebala isplatiti kao dividenda dioničarima. Konačno, Statutom društva Ciglana Brod d.d. u članku 28. propisano je da se svaka odluka glavne skupštine mora navesti u zapisniku kojeg sastavlja javni bilježnik, a u zapisniku se navodi način i rezultat glasova, te utvrđenje predsjednika o donesenim odlukama, a što sve potpisuje javni bilježnik.

Međutim, a kako to proizlazi iz zapisnika sa skupštine društva Ciglana Brod d.d. od 10.7.2009. i pripadajućih dnevnih redova vidljivo je da su toga dana održane dvije skupštine i to prva s početkom u 10.00 sati na kojoj je donijeta odluka da se dobit društva ostvarena u poslovanju u 2007. u iznosu od 5.335.182,15 kn raspoređuje u zakonske rezerve u iznosu od 266.759,11 kn, a u zadržanu dobit iznos od 5.068.423,04 kn, dok je druga Skupština održana s početkom u 10.30 sati na kojoj je donesena odluka da se gubitak društva ostvaren u poslovanju u 2008. u iznosu od 39.729,90 kn pokrije iz zadržane dobiti. Iz navedenog zapisnika o održanoj skupštini ne proizlazi da je odlučeno da se dobit društva isplati, već upravo suprotno da se dobit zadrži u zakonskim rezervama društva, te da se pokrije gubitak.

Nadalje, iz priložene od 6. veljače 2006. koju je potpisao predsjednik Nadzornog odbora Ivan Boras, inače otac optuženog Zlatka Borasa, proizlazi da je optuženik imao pravo na nagradu, zbog uloženog maksimalnog napora za prodaju nekretnina pod točkom 1. izreke društvu Afirmaciji Marsoniji, i to iznosu od 10% od realiziranog iznosa od prodaje zemljišta, što iznosi 4.537.019,68 kuna. Međutim, niti ta odluka nije donesena od strane nadležnog tijela, odnosno od strane Nadzornog odbora (već od predsjednika odbora), a jednako tako nije bila prihvaćena od strane skupštine društva dana 10.7.2009., kako to predviđa članak 52. stavak 3. Statuta društva.

Dakle, vodeći računa o svemu navedenom, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da društvo Ciglana Brod d.d. toga dana na skupštini nije donijela odluko o isplati dobiti na koju bi onda optuženi Zlatko Boras imao pravo, a niti je odluka o isplati nagrade bila donesena na toj skupštini, a navedena utvrđenja prvostupanjski sud pravilno povezuje i sa iskazom javnog bilježnika Miroslava Bračuna koji je također iskazao da takve odluke nisi evidentirane kao prihvaćene i usvojene na skupštini. Prema tome, pravilno prvostupanjski sud zaključuje da se radi o nevjerodostojnoj dokumentaciji temeljem koje optuženik ne može kompenzirati isplaćene mu pozajmice temeljem ugovora o zajmu sklopljenima s društvom, a to je financijsko knjigovodstveni vještak u više navrata naveo u svom vještačenju. Osim toga, optuženik u inkriminirano vrijeme i nije imao pravo na isplatu cjelokupne dobiti u visini od 8.057.324,54 kuna jer nije bio jedini dioničar društva Ciglana Brod d.d., kako je to vještak naveo u svom financijsko knjigovodstvenom vještačenju.

Konačno, svakako treba istaknuti kako je optuženik tijekom postupka, a sada i u žalbi isticao kako je navedenu dobit društva te nagradu zbog prodaje nekretnina kompenzirao sa isplaćenim mu pozajmicama tijekom 2011. i 2012., a koju je dokumentaciju naknadno dostavio tijekom prvostupanjskog postupka. Prvostupanjski je sud pravilno otklonio takvu obranu, prihvaćajući nalaz i mišljenje financijsko knjigovodstvenog vještaka, budući da je iz podataka u spisu evidentno kako je trgovačko društvo Ciglana Brod d.d. od prosinca 2008. u blokadi, dok su izjave o prijeboju kojima optuženik pokušava prikazati kako je vratio pozajmice sačinjene tijekom 2011. i 2012., dakle u vrijeme blokade tog društva, pa je takvo postupanje ocijenjeno u suprotnosti sa člankom 27. Zakona o platnom prometu u zemlji kojim je propisano da poslovni subjekt ne može obavljati obračunsko plaćanje ako na računu za redovito poslovanje ima evidentirane nenamirene dospjele obveze.

Kraj takvog stanja stvari, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je optuženi Zlatko Boras postupao s namjerom da iznos od 9.273.276,26 kuna (vraćeno je samo 50.000,00 kuna), koji je sam sebi isplatio na temelju ugovora o zajmu sklopljenih sa društvom Ciglana Brod d.d., zadrži za sebe i stekne protupravnu imovinsku korist u navedenom iznosu te ošteti navedeno društvo.

Osporavajući točku 3. izreke pobijane presude, optuženi Marko Tomas ističe u žalbi da je prvostupanjski sud trebao prepoznati da je on školski primjer slamnatog čovjeka, čime ustraje na svojoj obrani da je bio tek fikus direktor u navedenom trgovačkom društvu, da nema adekvatnog znanja i sposobnosti voditi poslovanje trgovačkog društva na način kako propisuju odredbe ZTD-a. Dodaje da ako je pristao biti direktor i odgovorna osoba društva ne znači, samo po sebi, da je bio svjestan posljedica radnji koje je poduzimao po nalogu osobe koja je faktično i stvarno vodila poslove tog društva. Osim toga, nekretnine koje su prodane

trgovačkom društvu „Bizi“ d.o.o. u stečaju, a osobito pašnjak Dubrava na Pagu koja je imala zabranu gradnje, su vrijedile upravo onoliko za koliko su prodane, a to je prihvatila i Porezna uprava, pri čemu smatra da se u tržišnu cijenu nije mogao uračunati i PDV.

Optuženi Zlatko Boras u žalbi osporava građevinsko vještačenje provedeno u odnosu na točku 3. izreke smatrajući da je prvostupanjski sud imao na raspolaganju dva vještačenja, a da je prihvatio ono nepovoljnije za optuženike. I dalje ponavlja da je optuženog Marka Tomasa zaposlio kako bi mu pomogao.

Optuženo trgovačko društvo „Bizi“ d.o.o. u stečaju ističe da se u tržišnu vrijednost nekretnina ne može uračunati PDV, a da je očito da nije ostvarena nikakva šteta Gramatu d.o.o., jer su sve ugovorene cijene bile u skladu sa tržišnima. Dodaje da je nekretnina pašnjak Dubrava imala zabranu gradnje pa je i to utjecalo na njezinu cijenu u vrijeme prodaje.

Nasuprot takvim žalbenim prigovorima, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je prvostupanjski sud na temelju potpune i pravilne ocjene svakog dokaza za sebe i u vezi s drugim provedenim dokazima, sve odlučne i važne činjenice raspravio i utvrdio, te potom ispravno zaključio da su optuženi Marko Tomas i optuženi Zlatko Boras postupajući na način opisan u izreci pod točkom 3. pobijane presude ostvarili sva bitna obilježja kaznenog djela za koje su proglašeni krivima, te da je optuženo trgovačko društvo „Bizi“ d.o.o. u stečaju postupajući na način opisan u izreci pod točkom 5. pobijane presude ostvarilo obilježja kaznenog djela zbog kojeg je proglašen odgovornim, a za svoja utvrđenja je dao valjane razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Tako je prvostupanjski sud, s potrebom kritičnošću pristupio ocjeni obrane optuženog Marka Tomasa te je na temelju brižljive i kritičke analize izvedenih dokaza, pravilno utvrdio da je optuženi Marko Tomas ostvarujući svojim radnjama objektivni i subjektivni element inkriminiranog mu kaznenog djela postupao s izravnom namjerom jer je bio svjestan svih okolnosti počinjenja djela te je htio djelo kao takvo i kao svoje.

Nesporno je da je optuženi Marko Tomas u inkriminiranom razdoblju potpisao u dvostrukoj ulozi, s jedne strane kao direktor Gramata d.o.o. kao prodavatelj, a s druge strane kao direktor trgovačkog društva „Bizi“ d.o.o. kao kupac te je prihvatio prijedlog i uputu optuženog Zlatka Borasa, koji je bio stvarni vlasnik oba trgovačka društva Gramat d.o.o. i „Bizi“ d.o.o. u stečaju i potpisao dva ugovora o prodaji nekretnina u Pagu, kojim tvrtka Gramat d.o.o. prodaje tvrtki „Bizi“ d.o.o. nekretnine detaljno opisane i navedene u točki 3. izreke pobijane presude. Navedeno proizlazi iz obrane optuženog Marka Tomasa te obrane optuženog Zlatka Borasa.

Međutim, s pravom prvostupanjski sud ne prihvaća obranu optuženog Marka Tomasa da nije ništa znao o poslovanju trgovačkog društva Gramat d.o.o. i trgovačkog društva „Bizi“ d.o.o u stečaju kojih je bio direktor i da je jedino potpisivao dokumentaciju te je ispravno ocjenjuje nelogičnom i usmjerenom k izbjegavanju njegove kaznene odgovornosti. Naime, pravilno je prvostupanjski sud ocijenio obranu optuženog Marka Tomasa iz koje proizlazi da je inicijativa za potpisivanje ovih ugovora krenula od optuženog Zlatka Borasa koji je bio stvarni i faktični vlasnik trgovačkog društva Gramata d.o.o. i „Bizi“ d.o.o. u stečaju, a da su optuženi Marko Tomas i optuženi Zlatko Boras to učinili zato da se dođe do „neke inicijative

da Bizi započne raditi", te da „Bizi bude što jača tvrtka, a da Gramat ode u likvidaciju" te da s radom nastavi samo društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju.

Nadalje, iz kupoprodajnih ugovora od 4. srpnja 2012. proizlazi da se prodaje pašnjak Dubrava površine od 1810 m² po cijeni od 180.000,00 kuna sa PDV-om, a pašnjak Boštana površine 288 m² i oranica Boštana površine 287 m² po ukupnoj cijeni od 740.000,00 kuna sa PDV-om, a što znači da su sve navedene nekretnine prodane za ukupan iznos od 920.000,00 kuna. Dakle, to je bila ugovorena cijena. Međutim, prema rezultatima građevinskog vještačenja po ovlaštenom građevinskom vještaku Edvardu Blajeru proizlazi da je prema procjeni tržišna cijena pašnjaka Dubrava na Pagu u vrijeme počinjenja djela iznosila 285.000,00 kuna sa PDV-om, a tržišna cijena nekretnina pašnjaka Boštana površine 288 m² i oranice Boštana površine 287 m² na Pagu u vrijeme počinjenja djela 1.876.000,00 kuna sa PDV-om. Iz građevinskog vještačenja proizlazi da je vještak vodio računa upravo o tržišnim cijenama u vrijeme počinjenja djela, neovisno o tome što je vještačenje provedeno 2017. Iz navedenog građevinskog vještačenja proizlazi da su navedene nekretnine bile u građevinskom području, da je pašnjak Dubrava imao zabranu gradnje (do donošenja urbanističkog plana), da oranica i pašnjak Dubrava nisu imale građevinsku i uporabu dozvolu, a niti priključke te da je procjena njihove tržišne cijene napravljena upravo cijeneći te sve okolnosti, zajedno s PDV-om. Osim toga, nije točno da je prvostupanjski sud prihvatio vještačenje obavljeno po istom tom vještaku provedeno 2014., a koje su priložile stranke u postupku, budući da se radi o vještačenju provedenom isključivo za potrebe stečajnog postupka stečajnog dužnika trgovačkog društva „Bizi" d.o.o. u stečaju i to tijekom 2014.

Zbog toga je prvostupanjski sud pravilno vodio računa o rezultatima građevinskog vještačenja provedenog u ovom kaznenom postupku te zaključio da kada se usporedi kupoprodajna cijena za pašnjak Dubravu iz ugovora (180.000,00 kuna s PDV-om) u odnosu na realnu tržišnu cijenu koja se mogla postići na tržištu prema procjeni procjenitelja u 2012. (285.000,00 kuna s PDV-om) da je navedena nekretnina prodana po cijeni znatno manjoj od tržišne te da se na taj način okoristilo društvo „Bizi" d.o.o. koje je nekretninu platilo 105.000,00 kuna manje, dok je za taj iznos nastupila šteta za društvo Gramat d.o.o. Osim toga, prvostupanjski je sud, vodeći računa o rezultatima tog vještačenja, utvrdio da kada se usporedi kupoprodajna cijena za oranicu i pašnjak Boštanu na Pagu iz kupoprodajnog ugovora (740.000,00 kuna s PDV-om) u odnosu na realnu tržišnu cijenu koja se mogla postići na tržištu prema procjeni procjenitelja u 2012. (1.876.000,00 kuna s PDV-om) da su i te nekretnine prodane po cijeni znatno manjoj od tržišne te da se na taj način društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju okoristilo jer je te nekretnine platilo 1.136.000,00 kuna manje, dok je za taj iznos nastupila šteta za društvo Gramat d.o.o.

Stoga s pravom prvostupanjski sud zaključuje da je optuženi Marko Tomas kao direktor tvrtke Gramat d.o.o. znao da se radi o ugovorenoj cijeni koja je znatno niža od tržišne, ali želeći pogodovati društvu „Bizi" d.o.o. i svom ujaku, optuženom Zlatku Borasu svejedno potpisao te ugovore u ime tvrtke Gramat kao prodavatelja, a da je tome tako proizlazi iz činjenice da je on kao direktor tvrtke Gramat d.o.o., pa je kao takav imao uvida u imovinu tvrtke i njezinu tržišnu vrijednost, a kao punoljetna osoba i sa završenom srednjom stručnom spremom te komercijalist po zanimanju, da je bio dovoljno educiran i svjestan koja i kakva prava i obveze prihvaća kao direktor trgovačkog društva, a koja su propisana, kako u ZDT-u, tako i u Statutu tvrtke Gramat d.o.o.

Osim toga, s pravom je prvostupanjski sud cijenio i obranu optuženog Zlatka Borasa koji je naveo da je i njegova namjera bila da ugasi tvrtku Gramat d.o.o. te da ostane raditi samo sa tvrtkom „Bizi" d.o.o. u stečaju navodeći kao razlog veliki broj inspekcijskih kontrola, a što ga je opterećivalo. Prema tome, optuženi Zlatko Boras kao stvarni vlasnik oba društva i osoba koja je faktički donosila odluke u oba društva, te osoba upućena u stvarno stanje nekretnina nedvojbeno je znao da se radi o cijeni koja je znatno manja od tržišne i stoga je i inicirao te potaknuo optuženog Marka Tomasa kao odgovornu osobu da potpiše ovakve ugovore kojima će se društvu „Bizi" d.o.o. u stečaju omogućiti stjecanje znatne nepripadne imovinske koristi i na taj način kao poticatelj počinio kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11 u vezi s člankom 37. KZ/11. pod točkom 3. izreke pobijane presude.

Uz sve navedeno, svakako treba uočiti da je kupoprodaja između Gramat d.o.o. i „Bizi" d.o.o. u stečaju obavljena u vrijeme kada je društvo Gramat d.o.o. tada bilo u blokadi i opterećeno potraživanjima dobavljača, a što proizlazi iz podataka o solventnosti Gramata d.o.o. u vrijeme izvršene kupoprodaje, pa je prodajom svojih nekretnina po znatno nižim cijenama od tržišne zbog navedenog društvo Gramat d.o.o. pretrpjelo štetu, dok je za taj iznos društvo „Bizi" d.o.o.u stečaju pribavilo protupravnu imovinsku korist.

Nisu osnovani ni žalbeni navodi optuženog trgovačkog društva „Bizi" d.o.o. u stečaju koje osporava tržišnu cijenu koja proizlazi iz građevinskog vještačenja, tvrdeći da je kupoprodajna cijena jedina realna cijena, osobito toga što je i prihvaćena od strane Porezne uprave. No, niti ti navodi nisu točni budući da je Porezna uprava rješenjem od 13. rujna 2012. procijenila vrijednost nekretnine (pašnjak Dubrava) na iznos od 587.453,60 kuna, jednako kao što je procijenila veću cijenu i za ostale nekretnine te u skladu s time obračunala i porez.

Prema tome, a kako se odgovornost pravne osobe temelji na krivnji odgovorne osobe prema članku 5. stavku 1. ZOPOKD osnovan je zaključak prvostupanjskog suda, a nakon utvrđenja krivnje optuženog Marka Tomasa, da je i optuženo trgovačko društvo Bizi d.o.o. stečaju odgovorno za počinjenje kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. u vezi s člankom 3. stavkom 1. ZOPOKD pod točkom 5. izreke pobijane presude.

U odnosu na točku 4. izreke pobijane presude, optuženi Zlatko Boras ističe kako je prodao nekretninu koja se sastoji od kuće i dvorišta na području Paga koji su bili u inkriminirano vrijeme u derutnom stanju, tvrdeći da nije oštetio trgovačko društvo Gramat d.o.o. za iznos od 160.000,00 eura, a da je u istom iznosu pribavio protupravnu imovinsku korist Ivanu Borasu, odnosno svome sinu. Pri tome i dalje ustraje u tvrdnji da je kupoprodajna cijena u visini od 52.000,00 eura koja je tada bila tržišna plaćena putem izjave o višestrukoj kompenzaciji.

Međutim, ni ti žalbeni navode ne dovode do drugačijeg činjeničnog stanja od onog utvrđenog u pobijanoj presudi u odnosu na kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. KZ/11. pod točkom 4. izreke.

Naime, iz kupoprodajnog ugovora od 5. prosinca 2007. proizlazi da je društvo Gramat d.o.o. i to putem optuženog Zlatka Borasa kao vlasnika tog društva kupilo za iznos od 160.000,00 eura od Josipa Fabijanića nekretnine označene kao k.č.br. 401/1 kuća i dvorište i

kč.br. 9/1 dvorište u Pagu upisane u zk.ul.br. 6700 k.o. Pag. Osim toga, u vrijeme kupnje te nekretnine optuženi Zlatko Boras bio je stvarni vlasnik društva Gramat d.o.o., a to ne osporava niti optuženik.

Tijekom postupka nije bilo sporno da je navedenu nekretninu optuženik prodao svome sinu Ivanu Borasu za iznos od 52.000.00 eura. Međutim, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da navedena nekretnina nije imala takvu vrijednost u vrijeme prodaje. Naime, Ivan Boras je tijekom postupka u svom iskazu naveo da je nakon što je kupio nekretninu, izvršio procjenu iste kod Zagrebačke banke u svrhe dobivanja kredita te namjere obavljanja ugostiteljske djelatnosti. Iz pribavljene procjene vrijednosti od strane Zane UniCredit Grupe broj P-89/2012. koja je priložena uz podnesak Zagrebačke banke d.d. koji je zaprimljen u sudski spis 28.10.2016. proizlazi da je izvršen pregled navedene nekretnine i to u veljači 2012., pri čemu je utvrđeno da se radi o devastiranoj nekretnini u centru grada Paga neposredno iznad rive, u opisu iste nekretnine navodi se kako ista ima veliki dvor, te je procijenjeno kako je tržišna vrijednost iste, a uzevši u obzir sve odlučne parametre, 178.000,00 eura. Dakle, prema procjeni izvršenoj u inkriminirano vrijeme, proizlazi da je navedena nekretnina koju je Ivan Boras kupio od optuženog Zlatka Borasa vrijedila najmanje 160.000,00 eura.

Nisu osnovani ni žalbeni navodi optuženog Zlatka Borasa da je Ivan Boras kupljenu nekretninu u cijelosti platio, pa da nije ostvarena šteta društvu Gramatu d.o.o. Iz dopunskog financijskog vještačenja proizlazi kako se izjava o suglasnosti za višestruku kompenzaciju koju je optuženi Zlatko Boras naknadno dostavio kao dokaz podmirenja kupoprodajne cijene ne može prihvatiti kao pravovaljana budući da se ista veže uz potraživanje optuženog Zlatka Borasa od društva Ciglana Brod d.d. na ime odluke o isplati dobiti. Radi se o tome da je optuženik tvrdio da imao pravo na dobit u trgovačkom društvu Ciglana d.d., a koju je potom pozajmio svome sinu, kojom je onda izvršen prijeboj dužnog iznosa u visini od 52.000.00 eura, a prvostupanjski je sud utvrdio da se radi o nepostojećem potraživanju jer odluka o raspodjeli dobiti nije donesena na skupštini društva te optuženik nije imao pravo na dobit tog društva (točka 2. izreke pobijane presude).

Zbog toga pravilno zaključuje prvostupanjski sud da je optuženi Zlatko Boras postupao u cilju da navedenu nekretninu bez naknade prenese na sina Ivana Borasa, pa je na opisani način omogućio Ivanu Borasu stjecanje znatne imovinske koristi. Da je optuženi Zlatko Boras znao kako se radi o nekretnini koja je vrijedna najmanje 160.000,00 eura, a koliko ju je platilo društvo Gramat d.o.o., proizlazi iz procjene obavljene u inkriminirano vrijeme od strane Zane UniCredit Grupe koju je zatražio sam Ivan Boras u svrhe dobivanja kredita. Iz te procjene proizlazi da se radilo o nekretnini smještenoj u gradu Pagu, čija je lokacija bila privlačna za obavljanje poslovne djelatnosti.

Dakle, prvostupanjski je sud s pravom zaključio da u dokaznom materijalu nema dvojbe da je optuženi Zlatko Boras ostvario sva bitna obilježja kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju za koje je prvostupanjskom presudom proglašen krivim pod točkom 4. izreke.

U odnosu na žalbene tvrdnje optuženog Zlatka Borasa o propustu prvostupanjskog suda da u konkretnoj situaciji primjeni načelo in dubio pro reo, optuženiku treba ukazati na pravilnu primjenu članka 3. stavka 2. ZKP/08. Naime, ta odredba sadrži pravno logičko

pomagalo in dubio pro reo koje se primjenjuje samo i onda ukoliko dvojbe oko postojanja neke odlučne činjenice nije moguće otkloniti pa se (ne)postojanje takve činjenice uzima u korist optuženika. Dvojba u smislu članka 3. stavka 2. ZKP/08. postoji tek kada iz dokaza nije moguće izvesti zaključak o (ne)postojanju neke pravno odlučne činjenice ili kada dokaz dopušta mogućnost zaključiti da neka činjenica postoji, ali i da ne postoji. Međutim, to ovdje nije slučaj.

Slijedom svega navedenog, a budući da optuženi Zlatko Boras žalbenim navodima nije doveo u sumnju pravilna utvrđenja odlučnih činjenica prvostupanjskog suda, a time niti zaključak iz pobijane presude da je optuženik kaznenopravno odgovoran za sve radnje opisane u izreci pobijane presude, to njegova žalba zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana.

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog odluke o kazni državni odvjetnik smatra da je optuženom Zlatku Borasu trebalo izreći strože pojedinačne kazne u odnosu na kaznena djela pod točkama 1. i 2. izreke pobijane presude te da nije bilo mjesta ublažavanju u odnosu na kaznena djela pod točkama 3. i 4. izreke pobijanje presude, a samim time da je optuženika trebalo osuditi na strožu jedinstvenu kaznu zatvora, dok u odnosu na optuženog Željka Ravlića ističe da nije bilo mjesta izricanju rada za opće dobro, a optuženom trgovačkom društvu Bizi d.o.o. u stečaju je trebalo izreći višu novčanu kaznu.

Optuženi Zlatko Boras smatra da mu je trebalo izreći blažu kaznu zatvora, odnosno zamijeniti je radom za opće dobro.

Iako se optuženi Željko Ravlić izrijekom ne žali zbog odluke o kazni, njegova žalba zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u sebi sadrži i žalbu zbog te osnove (članak 478. ZKP/08.).

Optuženo trgovačko društvo Bizi d.o.o. u stečaju smatra da nije moguće društvu koje je u stečaju izreći novčanu kaznu, pozivajući se na članak 100. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 44/96., 29/99., 129/00., 123/03., 82/06. i 116/10. - dalje: SZ).

Konačno, optuženi Marko Tomas pobija odluku o kazni te smatra da mu nije trebalo izreći posebnu obvezu iz članka 62. stavka 2. točke 12. KZ/11. jer je on u međuvremenu prenio osnivačka prava na drugu osobu pa je nemoguće izvršiti tako naloženu posebnu obvezu.

Nije u pravu državni odvjetnik kada tvrdi da optuženom Zlatku Borasu treba utvrditi više pojedinačne kazne zatvora za sva četiri kaznena djela za koja je proglašen krivim, a samim time osuditi ga na strožu jedinstvenu kaznu zatvora, a jednako tako nema niti opravdanja za blaže kažnjavanje optuženog Zlatka Borasa.

Naime, ovaj je sud ocijenio da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio sve okolnosti na strani optuženog Zlatka Borasa koje su, u smislu odredbe članka 47. stavka 1. KZ/11., od utjecaja da kazna po vrsti ili mjeri bude lakša ili teža za počinitelja. Tako mu je pravilno prvostupanjski sud olakotnim cijenio činjenicu da se radi o obiteljskom čovjeku i njegovo korektno držanje pred sudom, a pritom je vodio računa da je kaznenim djelima pod točkama 3. i 4. ostvarena manja imovinska korist u odnosu na kaznena djela pod točkama 1. i 2. izreke

pobijane presude, a time je iskazana i manja kriminalna volja i upornost, dok je kaznenim djelom pod točkama 1. i 2. iskazana znatna upornost tijekom duljeg razdoblja. Slijedom toga, pravilno je prvostupanjski sud optuženom Zlatku Borasu utvrdio pojedinačne kazne zatvora u trajanju od po jedne godine za kaznena djela pod točkama 1. i 2. izreke, dok je u odnosu na kaznena djela pod točkama 3. i 4. pravilno primijenio odredbe o sudskom ublažavanju kazne, te mu utvrdio pojedinačne kazne za svako od tih djela ispod zakonom propisanog minimuma u trajanju od po sedam mjeseci, a onda ga osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od tri godine.

Prema tome, ocjena je i ovog suda da su pojedinačno utvrđene kazne, kao i jedinstvena kazna zatvora u trajanju od tri godine, upravo kazne koje su primjerene okolnostima počinjenja djela, težini i pogibeljnosti djela, stupnju krivnje te ličnosti optuženika i upravo takve pojedinačne i jedinstvena kazna mogu utjecati na optuženika, a i na sve ostale, da ne čine kaznena djela i da shvate da je činjenje kaznenih djela pogibeljno, a kažnjavanje počinitelja pravedno te će omogućiti optuženiku ponovno uključivanje u društvo. Izrečena kazna sadrži dostatnu moralnu osudu za zlo koje je optuženik počinjenjem djela prouzročio i dostatnu društvenu osudu za počinjenje djela te će jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava.

Stoga nisu osnovane žalbe državnog odvjetnika i optuženog Zlatka Borasa zbog odluke o kazni.

Prvostupanjski je sud, protivno žalbenim navodima državnog odvjetnika te optuženog Željka Ravlića, pravilno utvrdio i ispravno ocijenio sve okolnosti na strani tog optuženika koje, prema odredbi članka 47. stavka 1. KZ/11., utječu na izbor vrste i mjere kazne.

Sud prvog stupnja je pravilno optuženom Željku Ravliću olakotnim cijenio korektno držanje pred sudom, te njegovu pomagateljsku ulogu u počinjenju kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11., dok otegotnih okolnosti nije našao. Stoga je ocjena ovog drugostupanjskog suda da je i izrečena kazna zatvora u trajanju od jedne godine koja je zamijenjena radom za opće dobro primjerena jačini povrede zaštićenog dobra i pobudama iz kojih je djelo počinjeno te je prikladna za ostvarenje svrhe kažnjavanja propisane člankom 41. KZ/11., odnosno njome će se izraziti društvena osuda zbog počinjenih kaznenih djela, jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecati na počinitelje i druge građane da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja.

Nadalje, prvostupanjski je sud olakotnim optuženom Marku Tomasu cijenio činjenicu neosuđivanosti, okolnost da je priznao da je potpisivao kupoprodajne ugovore po uputi optuženo Zlatka Borasa, njegovo korektno držanje pred sudom te činjenicu da se radi o mlađoj osobi i obiteljskom čovjeku, dok otegotnih okolnosti nije našao. Zbog toga je prvostupanjski sud pravilno ocijenio da je kazna zatvora u trajanju od jedne godine primjerena počinjenom kaznenom djelu, ličnosti počinitelja te stupnju njegove krivnje.

Međutim, za ostvarenje svrhe kažnjavanja nije potrebno izvršenje kazne zatvora, kako je to pravilno zaključio prvostupanjski sud, već je optuženiku primjerenije izreći uvjetnu osudu prema članku 56. KZ/11. jer se i po uvjerenju ovog drugostupanjskog suda može očekivati da optuženik, i bez izvršenja kazne, ubuduće neće činiti kaznena djela. S obzirom na

ulogu optuženika u počinjenju kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju te prirodu tog djela, pravilno je prvostupanjski sud, optuženom Marku Tomasu uz uvjetnu osudu izrekao na temelju članka 62. stavka 2. točke 12. KZ/11. i posebnu obvezu da prenese osnivačka prava koja ima u društvu „Bizi" d.o.o. u stečaju na optuženog Zlatka Borasa.

Naime, u postupku je utvrđeno da je optuženi Marko Tomas bio samo formalni direktor u trgovačkom društvu „Bizi" d.o.o. u stečaju, dok je stvarni direktor bio optuženi Zlatko Boras. Pri tome je prvostupanjski sud vodio računa o izjavi stečajne upraviteljice koja je u postupku iskazala da je tom trgovačkom društvu ostala značajna stečajna masa dio koje se po završetku stečajnog postupka treba vratiti nositelju osnivačkih prava, a to je u ovom trenutku prema izvatku iz sudskog registra i dalje optuženi Marko Tomas. Stoga je radi usklađivanja stvarnog stanja sa stanjem u sudskom registru bilo primjereno odrediti posebnu obvezu optuženom Marku Tomasu da prenese osnivačka prava na optuženog Zlatka Borasa, kako se bi omogućilo i oduzimanje imovinske koristi od tog optuženika, kao stvarnom vlasniku tog društva.

Prema tome, upravo kaznom zatvora u trajanju od jedne godine s rokom provjeravanja od tri godine uz izrečenu posebnu obvezu na odgovarajući način će se izraziti društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela, jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecati na počinitelja i na sve druge da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja te omogućiti počinitelju ponovno uključivanje u društvo. Osim toga, rok od tri godine, s obzirom na vrijeme koje je proteklo od počinjenja kaznenog djela, ovaj drugostupanjski sud drži primjerenim za provjeru svoje prognoze kako će se svrha kažnjavanja postići i bez izvršenja kazne.

Nije u pravu državni odvjetnik kada tvrdi da optuženom trgovačkom društvu „Bizi" d.o.o. u stečaju treba izreći strožu novčanu kaznu, kao što nema mjesta niti blažem kažnjavanju, kako to tvrdi optuženo društvo. Pravilno je prvostupanjski sud cijenio kao olakotnim činjenicu dosadašnje neosuđivanost tog društva, kao i okolnost da je sada stečaju, dok je s druge strane pravilno vrednovao ostvarenu visinu znatne protupravne imovinske koristi, slijedom čega je osnovano zaključio da će se svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11., vodeći računa o težini počinjenog kaznenog djela te okolnostima konkretnog slučaja, postići upravo izricanjem novčane kazne u visini od 100.000,00 kuna pa je žalba državnog odvjetnika u tom dijelu neosnovana. S tim u vezi nisu osnovani ni žalbeni navodi optuženog „Bizi" d.o.o. u stečaju da se društvu u stečaju ne može izreći novčana kazna, budući da je odredbom članka 7. stavka 3. ZOPOKD propisano da će se pravna osoba u stečaju kazniti za kaznena djela počinjena prije pokretanja ili tijekom postupka stečaja, što je konkretno i slučaj.

Optuženi Zlatko Boras ističe da žalbu podnosi zbog odluke o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u odnosu na točku 2. izreke pobijane presude ne navodeći razloge, a budući da nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom, ista je osnovano oduzeta od tog optuženika.

Optuženo društvo „Bizi" d.o.o. u stečaju navodi da se društvu koje je u stečaju ne može oduzeti imovinska korist, osporavajući visinu te koristi.

Nije osnovana žalba optuženog društva „Bizi" d.o.o. u stečaju u dijelu odluke o oduzimanju imovinske koristi. Naime, tijekom postupka je nedvojbeno utvrđeno da je

optuženi Marko Tomas počinjenjem kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11., za koje je pobijanom presudom proglašen krivim, tom trgovačkom društvu pribavio protupravnu imovinsku korist u iznosu 1.241.400,00 kuna, a koje je društvo odgovorno za počinjenje kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11. u vezi s člankom 3. stavkom 1. ZOPOKD. Odredbom članka 19. ZOPOKD propisano je da se na oduzimanje imovinske koristi primjenjuju odredbe Kaznenog zakona i posebnih zakona, pa je prvostupanjski sud, prilikom donošenja te odluke, pravilno primijenio odredbe članka 77. stavka 1. KZ/11. i članka 560. stavaka 1. i 2. ZKP/08. kada je oduzeo znatnu protupravnu imovinsku korist koju je to društvo ostvarilo počinjenjem kaznenog djela. Stoga nije u pravu žalitelj kada se poziva na odredbu članka 100. stavka 1. SZ-a kojom je propisano da se nakon otvaranja stečajnoga postupka ne mogu valjano stjecati prava na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu i ako se to stjecanje ne temelji na raspolaganju dužnika ili prisilnoj ovrsi ili osiguranju u korist stečajnoga vjerovnika.

Ivan Boras osporava odluku o oduzimanju imovinske koristi navodeći da je nekretnina pod točkom 4. izreke vrijedila 52.000,00 eura te da ju je toliko i platio, a da se nikako ne može raditi o iznosu od 160.000,00 eura, kako je to tvrdio prvostupanjski sud.

Međutim, odluka o oduzimanju imovinske koristi na temelju članka 77. stavka 1. KZ11. u vezi s člankom 560.d stavci 1. i 2. ZKP/08. pravilna je i zakonita. Naime, prvostupanjski je sud pravilno utvrdio visinu imovinske koristi od najmanje 160.000.00 eura, odnosno u iznosu od 1.914.400,00 kuna na dan počinjenja prema srednjem tečaju Narodne Banke Hrvatske ostvarene počinjenjem kaznenog djela optuženog Zlatka Borasa te koja predstavlja tržišnu vrijednost nekretnine koju je Ivan Boras kupio od optuženog Zlatka Borasa. Ne samo da je Ivan Boras znao za vrijednost te nekretnine kada ju je kupio, budući da ju je njegov otac, optuženi Zlatko Boras kao stvarni direktor društva Gramat d.o.o. kupio tom društvu u toj vrijednosti, o čemu prileži kupoprodajni ugovor, već je i sam Ivan Boras zatražio procjenu te nekretnine u vrijeme obavljene kupoprodaje, a koja je u inkriminirano vrijeme iznosila 178.000.00 eura. Osim toga, u postupku je nedvojbeno utvrđeno da Ivan Boras nije niti isplatio kupoprodajnu cijenu, već ju je stekao bez naplate. Pri tome nisu odlučni njegovi žalbeni navodi da je u navedenu nekretninu trebalo uložiti znatna sredstva kako bi mogao obavljati ugostiteljsku djelatnost. Prema tome, Ivan Boras je osoba na koju je prenesena imovinska korist, a nekretninu nije stekao u dobroj vjeri, slijedom čega je pravilno oduzeta imovinska korist od njega.

Slijedom svega navedenog, a budući da nisu nađene niti povrede iz članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08-I na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, trebalo je u skladu s odredbom članka 482. ZKP/08., odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 28. svibnja 2020.

Predsjednik vijeća:
Ranko Marijan, v. r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA
Ovlašteni službenik:
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu
Mirko Paša

REPUBLIKA HRVATSKA - VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE - ZAGREB

17.07.2020.